

CYKELFRÄMJANDET

Vad vi vill göra 2021-2023

VERKSAMHETSPLAN



CYKEL
1934
FRÄMJANDET

Innehåll

VÅR VISION	5
VÅR MISSION	7
LOBBYING.....	11
1. Större satsning på cykel	
2. Ändrade skatteregler för cykel	
3. Ökad cykling bland barn	
4. Cykeln på resan	
5. Bygglovsfria cykelförråd	
PROJEKT	13
Stigcykling för barn och unga med NPF	
Fortsättning av Folk:Hälsa	
Cykelvägsanalys	
S.I.C.T.A	
Cykelvänligast	
Rådet mot Högersvängsolyckor	
Bikeable city	
VERKSAMHET	15
Cykelfrämjandet tycker	
Cykelturveckan	
Kommunvelometern	
Cyklistvelometern	
Svenska cykelstäder	
Riksdagens cykelnätverk	
Hållbara leder	
Frihet på cykel	
#cykelvinter	
Uppsatsstipendium	
FÖRENINGENS MÅL	17
Vi behöver få fler kretsar/lokalföreningar	
Vi behöver bli fler	
Vi behöver bli yngre	
Idébok	
Tidningen Cykling	
Facebook	
Instagram	
Cykelspåret	
Cyklistvelometern	
Kommunvelometern	



Kornhamnstorget 1946. Fotograf: Lennart af Petersens. Stockholms stadsmuseum

VÅR VISION

För ett bättre Cykelsverige, där fler cyklar mer året om.

Visionen består av två delar där ett bättre Cykelsverige handlar om att cyklister får en bättre infrastruktur som är en viktig förutsättning för att cyklandet ska kunna öka.

Den andra delen handlar om att vi gör insatser så att fler än idag väljer att cykla. Fler som cyklar kan resultera i att fler vill bli medlemmar hos oss och engagera sig eller stötta oss i det viktiga arbetet som vi har framför oss.

Tittar vi på länder som Nederländerna och Danmark ser man vilken viktig roll som cykeln spelar och kommer att spela för att bidra till att våra miljömål ska kunna nås.

Då har vi inte pratat om den roll detta får på hur våra städer kan utvecklas där människan är den viktigaste utgångspunkten.

Men den kanske viktigaste effekten av ett ökat cyklande är den hälsoeffekt som ett dagligt cyklande innebär för individen och för samhället.



Götgatsbacken Stockholm. Foto: Rune Karlberg

VÅR MISSION

10
-
20
-
30

Vi drivs av en tydlig och kraftfull mission. Vi kallar den ”10 - 20 - 30”:

Vid resor under 10 km ska 20% av svenskarna välja cykeln till 2030. För att detta ska bli möjligt krävs de bästa idéerna och målmedveten handling i form av ökade resurser, mer yta och bättre framkomlighet.

Vi tror att det kommer att medföra stora sociala, miljömässiga och ekonomiska nyttor för alla. Vårt samhälle måste förbereda sig för framtidens önskemål, utmaningar och villkor.

Ökad cykling ger inte bara miljövänlig och tillgänglig mobilitet, det skapar också förbättrad fysisk och psykisk folkhälsa, mer inkluderande områden att bo, arbeta och vistas i och bidrar till en mer hållbar ekonomi. Cykling är mer än bara transport. Det är transformation. I allt vi gör, frågar vi oss: ”Vart kan cykeln leda oss?”



Cykelkuristveckan 2019. Foto: Hans Stoops.



Verksamhetsplanen är indelad i fyra delar för att vi ska nå vår vision, mission och mål

1. LOBBYING

Här beskriver inom vilka områden som vi ska bedriva lobby för att påverka rikspolitiker och centrala myndigheter i frågor som vi tycker är viktiga.

2. PROJEKT

Är satsningar som vi har fått pengar till eller väntar på som är kopplade till en specifik fråga och har ett start och slut. Listan är våra nuvarande projekt.

3. VERKSAMHET

Är projekt som har utvecklats till att bli en del av vår årliga verksamhet som kansliet är uppbyggt efter.

4. FÖRENINGENS MÅL

Är åtgärder för att vi primärt ska bli fler medlemmar som ger oss en starkare röst i cykelfrågor. Med det handlar också om att marknadsföra och informera om våra medlemmar bland annat via vår tidning, nyhetsbrev mm

De två sista punkterna vänder sig till våra kretsar, medlemmar och alla andra som använder cykeln sina resor eller på sin fritid i skog och natur.

Lobbying

Cykelfrämjandet har de senaste åren blivit en naturlig part när cykelfrågor diskuteras på riksnivå och i massmedia. Genom de kontakter som vi har både inom och utanför Sverige får vi en starkare röst för att nå vår vision.



Kristina Glitterstam
Vice ordförande

Cykelfrämjandet har genom åren påverkat politiker och myndigheter som har gett cykeln en högre status. Detta är några av våra segrar.

2021 gav riksdagen regeringen i uppdrag att se över väglagen för att göra det enklare för Trafikverket att kunna bygga cykelvägar.

2018 blev det möjligt för cyklister i hela landet att tycka till om hur det är att cykla i den stad man bor i. Resultatet blev en nöjdhetsundersökning

2017 införde regeringen en premie på 25 % eller maximalt 10.000:- för att köpa en elcykel. Resultatet blev en kraftig ökad försäljningen. Försöket blev bara under ett år.

2010 genomfördes den första Kommunvelometern där vi jämför hur kommuner satsar på cykel. Detta har sedan dess blivit en tävling mellan kommunerna om att bli "Årets Cykelfrämjarkommun".

POLITISK PÅVERKAN

Cykelfrämjandet arbetar för att politiker på lokal, regional och nationell nivå ska jobba för ökad cykling. Vi kommer att fokusera vår lobbyverksamhet på följande;

1. STÖRRE SATSNING PÅ CYKEL

Runt om i Europa tävlar länder om vem som satsar mest på cykel eftersom cykling anses vara ett effektivt sätt att minska smittspridningen.

Regeringen har ökat stödet till kommunerna genom stadsmiljöavtalen men kommunerna måste medfinansiera detta med lika mycket vilket kan vara svårt.

Under 2021 kommer regeringen fatta beslut om den infrastrukturplan som ska gälla fram till 2037.

Vi jobbar för att påverka att politiker ska prioritera och avsätta resurser för en bättre cykelinfrastruktur.

2. ÄNDRADE SKATTEREGLER FÖR CYKEL

I den sakpolitisk överenskommelse mellan S, C, L och MP anger man att andelen som reser med cykel ska öka och att skatteregler ska underlätta för cykelpendling.

Vi vill påverka regeringen så att detta införs 2021 där man tydliggör vad detta innebär, exempelvis:

- Slopas förmånsskatt på förmåncyklar.
- Ändrat friskvårdsbidrag som möjliggör att den anställda istället för att få en friskvårdspeng till en motionsaktivitet kan få ett skattefritt bidrag till att köpa eller leasa en cykel.

3. ÖKAD CYKLING BLAND BARN

I dag blir var fjärde elev körd till skolan med bil, bara drygt hälften av grundskoleeleverna cyklar eller går. Detta trots att omkring sex av tio elever på låg- och mellanstadiet har två ki-

lometer eller kortare väg till skolan.

Detta har allvarliga folkhälsokonsekvenser och dagens unga riskerar att bli den första generationen i modern tid som får en kortare medellivslängd och sämre livskvalitet än sina föräldrar därför att man rör på sig för lite.

Vi vill att säker cykling, precis som simning, ska ingå i läroplanen för skolämnet idrott och hälsa. Bashastigheten i tätorter behöver sänkas till 30 km/h och att våghållare utgår från barns förutsättningar när nya cykelvägar byggs och befintliga sköts om.

4. CYKELN PÅ RESAN

Att kombinera cykel med turism ökar i Europa och i Sverige. En viktigt förutsättning är att fler buss- och tågoperatörer gör det möjligt att kunna ta med cykeln.

EU beslutade våren 2021 att det ska finnas plats för minst 4 cyklar på varje nytt eller renoverat tåg. Beslutet väntas träda i kraft 2023.

I Sveriges Cykelstrategi lyftes också värdet av cykelturismen fram.

Vi vill att regeringen ger de regionala kollektivtrafikmyndigheterna uppgift att sammanställa på var och vilka förutsättningar som gäller för att kunna ta cykeln med på tåg, båt och bussar i landet. De behöver också få uppdrag på hur de nya EU-reglerna om de antas kan verkställas så fort som möjligt.

5. BYGGLOVSFRIA CYKELFÖRRÅD

Att kunna parkera cykeln i markplanet, under väderskydd och att den står säkert blir mycket viktigt för cyklister.

Regelverket nationellt har idag gjort det möjligt att kunna uppföra en byggnad upp till 30 m², Attefallshus utan bygglov om vissa regler följs. Storleken gäller om den är en komplementbostadshus. Är den en komplementbyggnader till exempel garage, förråd, växthus eller gäststuga gäller 25 m².

Vi vill påverka Boverket att de även tar med cykelförråd som exempel på en komplementbyggnad.

Projekt

Många av de verksamheter som vi har idag och som har bidragit till organisationens och kansliets storlek startade som ett projekt. Det mest framgångsrika är när vi utser ”Årets cykelfrämjarkommun” som ett resultat av Kommunvelometern. Fler projekt utgör en viktig del för att vi ska kunna utvecklas vidare.



Isabella Thöger

STIGCYKLING FÖR BARN- OCH UNGA MED NPF

Projektet får stöd av Svenskt Friluftsliv och ska under året nå ut till grupper i flera delar av landet.

Projektet ska få barn med NPF att mer regelbundet vara ute och stigitcykla för att må bättre och bättre kunna klara av skolarbetet. Projektet pågår under 2022.

FORTSATT FOLK : HÄLSA

Är en fortsättning av ett tidigare projekt som spred kunskap om allemansrätten.

Nu gör vi det med stöd av Naturvårdsverket och fortsätter att sprida kunskap om allemansrätten, folkhälsa och social hållbarhet till våra medlemmar och andra intresserade cyklister. Projektet pågår till hösten 2021.

CYKELVÄGSANALYS

Projektet ”Cyklisternas Cykelvägsanalys” tar fram, testar och utvärderar metoden för att inspektera och analysera cykelvägnät.

En ”Användarnas cykelplan” ska arbetas fram inom projektet. Cykelvägsanalysen och användarnas cykelplan tas fram genom workshop där cyklister, kommunpolitiker, och tjänstepersoner deltar.

Syftet att sätta användarperspektivet i centrum som bidrar till säker cykling där fler cyklar mer, året om. Projektet pågår 2020-2021.

S.I.C.T.A

Sustainable Innovation for Children Transporting Actively är ett projekt för att forska kring åtgärder för att öka barns cyklande. Det leds av forskare på Luleå Tekniska Universitet. Vi deltar som en part och arbetar med att sprida resultat och erfarenheter från projek-

tet.

CYKELVÄNLIGAST

För att uppmuntra och stötta arbetsplatser att underlätta för sina medarbetare att cykla till och från jobbet startade Stockholms stad och Cykelfrämjandet under 2019 projektet Cykelvänligast i Stockholm.

RÅDET MOT HÖGERSVÄNGSOLYCKOR

Cykelfrämjandet har från september 2019 fått finansiering från Skyltfonden för att genomföra projektet ”Rådet mot Högersvängsolyckor”. Syftet är att höja trafiksäkerheten för cyklister genom att uppmärksamma konflikten mellan cyklar och tunga motorfordon vid högersväng.

Enligt Trafikverkets ’Gemensam inriktning för säker trafik med cykel och moped’ från 2018 sker två av fem dödsolyckor från kollisioner mellan cyklist och högersvängande lastbil eller buss. Projektet slutrapporteras senast december 2021.

BIKEABLE CITY

Sveriges befolkning rör på sig allt mindre, med ökad risk för fysisk och mental ohälsa. Den potential som finns i att cykla och gå till skola, arbete och ärenden har en potential att utnyttjas mer än vad som sker idag.

Projektet är en modell för stadsområdesutveckling för aktiv transport och vardagsmotion.

Inom projektet ”Frihet på cykel” har vi arrangerat cykelkurser över hela landet. Vi har haft utbildningar för vuxna men också särskilda kurser riktade till bland annat ensamkommande ungdomar och till personal inom Hemtjänsten.



Verksamhet

Projekt som övergår i återkommande årliga aktiviteter kallas för verksamheter där syftet är att vidmakthålla och utveckla dessa. Dessa är vår kärnverksamhet som kansliet är uppbyggt efter.

CYKELFRÄMJANDET TYCKER

För att vi ska nå vår vision är en förutsättning att cyklister får ett cykelvägnät som lockar fler att välja cykeln för sina resor.

På hemsidan har vi samlat kunskap och fakta där vi som organisation talar om vad vi tycker i olika cykelfrågor som kommer att vara ett levande material i takt att det kommer ny kunskap eller nya idéer.

Detta kan vara till en hjälp för er kretsarna att hitta fakta och stöd vid era kontakter med bl.a. kommuner men också en kunskapsbank för kommuner, politiker, journalister, cyklister mm.

CYKELTURVECKAN

Cykelturveckan (CTV) är Cykelfrämjandets klimatsmarta sommarevenemang som har genomförts under många år med undantag av sommaren 2020. Den lockar till sig hundratals cykelsugna deltagare varje gång.

KOMMUNVELOMETERN

Är en nationell granskning och jämförelse av kommuners arbete med cykelfrågor. Syftet är att kunna jämföra nuläget i en kommun gentemot andra kommuner, se förändringar över tid samt belysa områden där det finns förbättringspotential.

CYKLISTVELOMETERN

Är en nationell nöjdhetsundersökning där alla cyklister i Sverige har möjlighet att tycka till om cykelförutsättningarna där de bor. Resultatet kan användas för att komplettera den bild som Kommunvelometern ger kring kommunernas arbete.

SVENSKA CYKELSTÄDER

Svenska Cykelstäder är en förening som idag utgörs av ett 40-tal kommuner, regioner och organisationer som målmedvetet arbetar för ökad och säkrare cykling.

Deras mål är att 50 % av alla resor som är kortare än 5 km ska ske med cykel. Cykelfrämjandet sköter föreningens dagliga verksamhet.

RIKSDAGENS CYKELNÄTVERK

Cykelfrämjandet ingår i Svensk Cykling – en paraplyorganisation som är den förenade rösten för Sveriges cykelorganisationer. På uppdrag av Svensk Cykling driver Cykelfrämjandet ett cykelnätverk i riksdagen som anordnar seminarier, studiebesök och sociala cykelaktiviteter för riksdagsledamöter.

HÅLLBARA LEDER

Vi stödjer kommuner och regioner i planering och anläggning av hållbara leder i naturen för cykling. Fokus ligger på tätortsnära och välbesökta områden som har behov av åtgärder som underlättar cykling.

FRIHET PÅ CYKEL

Vi tycker att det är en självklarhet att alla – stora som små – ska få chansen att lära sig cykla. Under vår verksamhet Frihet på cykel anordnar vi cykelkurser för nybörjare runt om i landet

#CYKELVINTER

Med inspiration från vårt grannland i öst har vi lanserat #cykelvinter, med syfte att sprida ljus och cykelpepp i vintermörkret. När mörkret rullar in över Sverige kan synlighet rädda liv – därför delar vi ut cykellampor.

UPPSATSSSTIPENDIUM

Cykelfrämjandet delar ut ett stipendium på 10 000 kr till den bästa uppsatsen på temat cykling som examinerats under föregående år.

Föreningens mål

Vi ska fortsätta att aktivt delta i samhällsdebatten genom att medverka vid konferenser, debattkvällar, skriva insändare, lämna yttranden mm. På detta sätt marknadsför vi oss som en aktiv organisation som lyfter fram och visar de möjligheter som cykeln innebär för individen och samhället.

VI BEHÖVER FÅ FLER KRETSAR/LOKALFÖRENINGAR

Vi har 20 aktiva kretsar runt om i landet från norr till söder men det finns kretsar som har somnat in och områden som är vita fläckar.

Kretsar eller lokalföreningar är grunden för att vi lokalt ska kunna få fler medlemmar.

□ **Starta 1–2 nya kretsar/lokal-föreningar per år.**

VI BEHÖVER BLI FLER

Vi har för närvarande drygt 5000 medlemmar. Medlemsantalet har inte haft samma ökning som cyklandet i Sverige har haft.

Medlemmarna utgör den ekonomiska grunden för vår verksamhet därför behöver vi bli fler.

□ **Fördubbla antal medlemmar till 10.000 år 2025.**

VI BEHÖVER BLI YNGRE

Vi behöver få en förnying av våra medlemmar och lokalföreningarnas styrelser.

□ **Rekrytera två studerande till både riks- och alla lokalföreningars styrelser.**

IDÉBOK

En del lokalföreningar är mer verksamma än andra. För att få fler aktiviteter behöver vi sprida vad vi gör.

□ **Ta fram en idébok över de aktiviteter som bedrivs av våra kretsar runt landet.**

TIDNINGEN CYKLING

Tidningen kommer ut med 4 nummer per år och är en viktig kanal för att nå ut till våra medlemmar.

□ **Målet är att sälja fler annonser för att säkra tidningens finansiering.**

FACEBOOK

Cykelfrämjandets sida på Facebook har i dagsläget ca 10.000 följare och 10.000 personer som "gillar" sidan.

□ **Målet är att fördubbla antalet följare och gillare till 20.000 år 2025.**

INSTAGRAM

Cykelfrämjandets konto på Instagram har i dagsläget cirka 1000 följare.

□ **Målet är att Cykelfrämjandet har 10.000 följare år 2025.**

CYKELSPÅRET

Cykelspåret är en populär cykelled längs Sveriges ostkust som sträcker sig över 250 mil, mellan Ystad och Haparanda.

□ **Målet är att påverka så att den finns på alla digitala karttjänster som visar cykelvägar samt på de kommunala kartor där den passerar.**

CYKLISTVELOMETERN

Är en webbaserad enkät som genomförs vart annat år där cyklister kan sätta betyg på sin egen kommun. 2020 var det 17977 cyklister som tyckte till och resultatet kunde sammanställas för 83 kommuner.

□ **Målet är att öka antalet till 20000 personer och 100 kommuner till 2022.**

KOMMUNVELOMETERN

Kommunvelomestern har utvecklats till ett sätt för kommuner att "tävla" om att bli bäst på cykel i landet. Under årens lopp har fler än 100 kommuner varit med. 2021 deltog 57 kommuner.

□ **Målet är att öka antalet till minst 60 deltagande kommuner 2022.**

Om Cykelfrämjandet

Cykelfrämjandets mål är tillvarata alla cyklisters intressen så att fler kan och vill cykla mer och oftare. Vi jobbar för en bättre, säkrare och mer attraktiv cykelmiljö. Våra medlemmar är organiserade i ortskretsar, från norr till söder, och står för en viktig del av engagemanget. Föreningen har ett kansli i Stockholm och volontärer som engagerar sig över hela landet. Vi genomför den årliga granskningen *Kommunvelometern* av kommunernas arbete för cykling och *Cyklistvelometern* – en undersökning av cyklisters nöjdhet med cykling i sin kommun.

Cykelfrämjandets mål har sedan starten varit att samla alla sorters cyklister. Det är fortfarande vår ledstjärna och vårt motto. Välkommen även du att engagera dig i vår verksamhet.

